

грешката си, чрез която е нарушил моралния закон и реда. Тогава кой е трагическият герой в пиесата? Актуалната рецепция, но и гласове от по-късно време обявяват като такъв изключително и единствено персонажа на Мила, защото виждат класическата зависимост на героинята от обусловеностите на античната трагедия като род, семейство, но забелязват нейната пасивност, считана за недостатък на авторовото схващане. Радикалното отместване, което Яворов извършва в замисъла на пиесата си, е да интериоризира страданието на Мила, да го направи духовно, невидимо за външния свят, но да отсени всички нюанси на двусмислеността в болката, причинена ѝ от персонажа на Христофоров. Яворов възприема драмата на героите си като изключително модерно проявление на човека, живеещ във време на индивидуализъм, което изисква утвърждаване на отделната личност и нейната автономност от външни по отношение на нея фактори. Характерен момент за индивидуализма е самопораждането на индивида, превръщането му в свой собствен създател, тъй като новият свят изисква постъпки и решения, които нямат образец в отминаващия патриархален живот. В този ракурс Христофоров се явява също така трагичен герой с променливи психологически състояния, възприемани от него като вътрешен душевен проблем или нещастие, обозначено с термините на античната драма. Жизненият проблем за него е как да запази личността си при такава зависимост от външните условия на живот.

Очевидно е, още с „В полите на Витоша“ Яворов не следва образцовата структура на действието, отличаваща се с неизбежност в състава и подредбата на събитията, и подлага тъкмо този елемент на трансформация. Яворовата пиеса се отличава от класическия тип трагедия по съдържанието на събитията: при класическия тип героят загива, защото е престъпил етичния кодекс на обществото, а Яворов разкрива трагическите последствия за героя, когато той не нарушава този кодекс. Пред protagonистите на Яворов съществуват няколко, макар и ограничени възможности за избор: Мила може да приеме компромиса на брак по волята на родителите, може да избяга при любимия или при брат си в Москва, може да изчака навършването на 21-годишна възраст, когато ще изчезне юридическата пречка за вземане на самостоятелни решения. Ветрилото от възможности не е богато, но алтернативно решение все пак съществува, за разлика от желязната необходимост, ръководеща постъпките в древногръцката трагедия. Логическата необходимост от катастрофата е заменена от текстура на образите, подготвяща зрителя за подобен трагичен край. Една от функциите на трудно асимилираното дори от критиците през последните десетилетия III действие е чрез романтическата